

	<p align="center">Универзитет у Новом Саду Пољопривредни факултет 21000 Нови Сад, Трг Д. Обрадовића 8 Тел: 021/485-3219; Факс: 021/459-761; E-mail: nastava@polj.uns.ac.rs; http://polj.uns.ac.rs</p>		
	Акредитација студијског програма		
	ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО

**ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ
СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА
ОСНОВНИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА**

РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО

Нови Сад, март, 2019.

	Универзитет у Новом Саду Пољопривредни факултет		
	Акредитација студијског програма		
	ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО	

Садржај:

- [Увод](#)
- Стандард 1. [Структура студијског програма](#)
- Стандард 2. [Сврха студијског програма](#)
- Стандард 3. [Циљеви студијског програма](#)
- Стандард 4. [Компетенције дипломираних студената](#)
- Стандард 5. [Курикулум](#)
- Стандард 6. [Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма](#)
- Стандард 7. [Упис студената](#)
- Стандард 8. [Оцењивање и напредовање студената](#)
- Стандард 9. [Наставно особље](#)
- Стандард 10. [Организациона и материјална средства](#)
- Стандард 11. [Контрола квалитета](#)

	Универзитет у Новом Саду Пољопривредни факултет		
	Акредитација студијског програма		
	ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО	

Уводна табела

Назив студијског програма	Ратарство и повртарство
Високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Пољопривредни факултет, Универзитет у Новом Саду
Образовно-научно/образовно-уметничко поље	Техничко – технолошке науке
Научна, стручна или уметничка област	Биотехнологија
Врста студија	Основне академске студије
Обим студија изражен ЕСПБ бодовима	240
Назив дипломе	Дипломирани инжењер пољопривреде
Дужина студија	Четири године (8 семестара)
Година у којој је започела реализација студијског програма	2008.
Година када ће започети реализација студијског програма (ако је програм нов)	-
Број студената који студира по овом студијском програму	90
Планирани број студената који ће се уписати на овај студијски програм	90
Датум када је програм прихваћен од стране одговарајућег тела (навести ког)	27.02.2019. год.- НН Веће Пољопривредног факултета у Новом Саду 28.03.2019. од стране Сената Универзитета у Новом Саду
Језик на коме се изводи студијски програм	Српски језик
Година када је програм акредитован	2008.
Web адреса на којој се налазе подаци о студијском програму	http://polj.uns.ac.rs

Универзитет у Новом Саду
Пољопривредни факултет

Акредитација студијског програма

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО

Стандард 1. Структура студијског програма

Студијски програм садржи елементе утврђене законом (који се детаљно исказују у одговарајућим стандардима)

Назив студијског програма основних академских студија је РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО. Академски назив који се стиче је **Дипломирани инжењер пољопривреде - Ратарство и повртарство**

Циљ студијског програма ратарство и повртарство, је образовање и оспособљавање студената за непосредан рад у производњи, у гајењу ратарских, повртарских и крмних биљака, и подизању нивоа њиховог приноса и квалитета уз очување животне средине (одрживи развој). Студент треба да стекне основно знање у познавању морфолошких и биолошких особина значајнијих ратарско-повртарских и крмних биљних врста, те њихових захтева према условима спољашне средине и основне елементе њихове технологије производње и искоришћавања.

Исход процеса студирања је формирање стручњака са академским образовањем који поседује значајно проширена и продубљена знања у односу на знање стечено у средњој школи, као и знање неопходно за разумевање научне основе из области биљне, ратарско-повртарске производње.

На студије првог степена, основне академске студије овог студијског програма може се уписати лице које има претходно завршено средњошколско образовање у четворогодишњем трајању и положен пријемни испит како је то регулисано Статутом факултета. Упис кандидата се врши на основу Конкурса. Одлуку о расписивању конкурса доноси Сенат Универзитета, а на предлог Наставно-научног већа факултета. Рангирање кандидата по конкурсу утврђује се на основу укупног броја бодова успеха из средње школе и резултата пријемног испита, а у оквиру броја пријављених кандидата за сваки студијски програм у складу са утврђеном квотом за упис, како је то регулисано Статутом факултета.

Студијски програм основних академских студија ратарства и повртарства, формиран је у складу са следећим принципима, дефинисаним Законом о високом образовању Републике Србије, као и болоњском декларацијом:

- Основне академске студије ратарства и повртарства трају 4 године (8 семестара).
- Једна школска година траје 12 месеци, а подељена је на 2 семестра.
- Настава из једног предмета се изводи у току једног семестра.
- Број предмета по семестру је 5.
- Настава, у току једног семестра, траје 15 недеља.
- Студент је оптерећен активном наставом до 30 часова, током једне радне недеље.
- Примењен је европски систем преноса бодова (кредита) – ЕСПБ.
- Годишња акумулација ЕСПБ износи 60 бодова (30 по семестру).
- Основне академске студије имају укупно 240 ЕСПБ (кредита).
- Укупан број ЕСПБ (кредита), за сваки предмет, студент остварује на основу степена извршавања предиспитних и испитних обавеза.
- оцењивање студената се изводи оценама од 5 до 10, на основу ЕПСБ, односно на основу европске скале, која је истоветна за све земље Европе, које припадају «Европском образовном процесу».
- Обезбеђено је континуирано праћење и анализирање успешности студирања, на основу којих се доносе мере за побољшање процеса образовања и успешности студирања.
- Предвиђено је оцењивање квалитета студијског програма, квалитета извођења наставе, квалитета наставника, адекватности просторија, опреме и тд.
- Сви предмети, предвиђени наставним планом и програмом, подељени су на обавезне (укупно 33) и изборне (укупно 7). Листа изборних предмета садржи укупно 14 предмета. Са ове листе, студент се опредељује за укупно 7 изборних предмета, од којих 4 може да изабере са листе изборних предмета понуђених на другим студијским програмима основних академских студија, Пољопривредног факултета у Новом Саду (Сушење и складиштење пољопривредних производа, Пословни енглески језик 1 и 2, Основи органске пољопривреде).
- У првој години студент бира два предмета од понуђених четири. У трећој години студент се опредељује за три изборна предмета од понуђених шест, а на четвртој години се опредељује за два од четири понуђена. Сем тога студент је обавезан да уради и завршни рад који му доноси 12 ЕСПБ.
- Настава се изводи у добро опремљеним и просторно адекватним афитеатрима, учионицама и вежбаоницама на факултету, на огледним пољима Института за Ратарство и Повртарство у Новом

	Универзитет у Новом Саду Пољопривредни факултет		
	Акредитација студијског програма		
	ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО	

Саду, као и у стручним пољопривредним службама и у научним институцијама.

- Предвиђен је и практичан рад студената и то: радна пракса, у трајању минимално 90 часова годишње (у другој години), производна пракса, у трајању минимално 90 часова годишње (у трећој години) и технолошко-организациона пракса, у трајању минимално 90 часова годишње (у четвртој години). Радна пракса се бодује са 3 кредита и не улази у укупан број недељних часова активне наставе.

Квалитету наставе доприниси велики број угледних наставника и сарадника, преко 30 година искуства у наставном и научном раду на смеру за ратарство и повртарство, учешће наставника на бројним научно-истраживачким пројектима, као и велики број успешних пољопривредних имања у блиском окружењу факултета.

Инжењер пољопривреде је оспособљен за рад у непосредној пољопривредној ратарско-повртарској производњи на различитим државним, приватним и јавним предузећима. Оспособљен је за наставак даљег сопственог усавршавања, на дипломским академским-мастер студијама у једногодишњем трајању, а у оквиру ужих, сродних научних области.

Евиденција:

Прилог 1.1. - Публикација установе - <http://polj.uns.ac.rs/>

	Универзитет у Новом Саду Пољопривредни факултет		
	Акредитација студијског програма		
	ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО	

Стандард 2. Сврха студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему, доступну јавности.

Студијски програм има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему, доступну јавности. Сврха студијског програма је образовање студената за професију инжењера пољопривреде ратарства и повртарства. Концепт образовања на овом студијском програму је у складу са потребама и развојем пољопривредне производње на принципима одрживог развоја, који интегрише економске и еколошке интересе садашњих и будућих генерација са циљем да се произведе квалитетна и здравствено безбедна храна за сопствене потребе и извоз, оствари профит и заштити животна средина.

Студијски програм Ратарства и повртарства је конципиран тако да обезбеђује стицање компетенција, знања и вештина које су друштвено оправдане и корисне. Пољопривредни факултет је дефинисао основне задатке и циљеве ради образовања високо компетентних кадрова из области пољопривредне производње. Сврха студијског програма Ратарства и повртарства, је потпуно у складу са основним задацима и циљевима Пољопривредног факултета.

Реализацијом овако конципираног студијског програма се школују стручњаци са академским образовањем који поседују значајно проширена и продубљена знања у односу на знања стечена у средњој школи, као и знања неопходна за разумевање научне основе из области биљне, ратарско-повртарске производње.

Стечено знање студената завршених основних академских студија обезбеђује стручност за рад на пољопривредним радним организацијама: комбинатима, задругама, семенским кућама, предузетничким фирмама и сопственим газдинствима која се баве ратарско-повртарском производњом, затим саветодавним стручним службама, у средњошколском образовању и сл.

Основна сврха ових студија је да се студенти упознају са основним наукама, као што су ботаника, метеорологија, педологија, микробиологија земљишта, плодност земљишта и ђубрење, генетика, физиологија биљака, као и општеобразовним наукама (хемија, биохемија, математика, статистика, итд.). Ова знања треба да им омогуће детаљно разумевање и могућност практичне примене основних струковних дисциплина, као што су: основи биљне производње, семенарство, оплемењивање биљака, гајење жита и зрених махуњача, повртарство, крмно биље, гајење индустријског биља, наводњавање пољопривредних усева, у различитим производним условима. Знања из области друштвено-економских наука, имају за сврху да студентима омогуће разумевање економије производње, као и друштвену важност и оправданост ратарске и повртарске науке и праксе.

Евиденција :

Прилог 1.1. - Публикација установе - <http://polj.uns.ac.rs/>

	Универзитет у Новом Саду Пољопривредни факултет		
	Акредитација студијског програма		
	ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО	

Стандард 3. Циљеви студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисане циљеве.

Циљ студијског програма је постизање компетенција и академских сазнања и вештина из области ратарства и повртарства тј. оспособљавање студената за непосредан рад у производњи, односно подизању нивоа приноса и квалитета уз очување животне средине (одрживи развој), у гајењу ратарских, повртарских и крмних биљака. То поред осталог укључује и развој креативних инжењерских способности, критичког и аналитичког мишљења, развијање особина за тимски рад кооперативност, комуникативност и овладавање практичним вештинама неопходним за професионалан рад.

Циљ студијског програма је да будући стручњак стекне довољно основних знања из области морфолошких и биолошких особина значајнијих ратарско-повртарских биљних врста, те њихових захтева према условима спољашње средине и основне елементе њихове технологије производње и искоришћавања. По завршетку студија ратарско-повртарског студијског програма формирају се стручњаци способни за развој и примену својих знања у непосредној производној пракси. Стечени ниво, истовремено, обухвата неке аспекте који се ослањају на кључна знања у области биотехнолошке научне области, односно у подручју биљне производње.

Циљеви студијског програма су такође и развијање свести код студената о потреби перманентног образовања, као и развој способности и вештина за излагање резултата рада стручној и широј јавности.

Евиденција :

Прилог 1.1. - Публикација установе - <http://polj.uns.ac.rs/>

	Универзитет у Новом Саду Пољопривредни факултет		
	Акредитација студијског програма		
	ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО	

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Савладавањем студијског програма студент стиче опште и предметно-специфичне способности које су у функцији квалитетног обављања стручне, научне и уметничке делатности. Опис квалификације која произилази из студијског програма мора одговарати одређеном нивоу националног оквира квалификација.

Дипломирани студенти Пољопривреде, ратарства и повртарства су компетенти квалификовани и компетитивни да решавају реалне проблеме из праксе као и да наставе школовање уколико се за то одреде.

Савладавањем студијског програма студент стиче следеће опште способности: анализе, синтезе и предвиђања решења и последица, способност критичког и самокритичког мишљења и приступа, примене знања у пракси, развоја комуникационих способности и спретности, као и сарадње са ужим социјалним и међународним окружењем, поштовања професионалне етике и др.

Када је реч о специфичним способностима студента, усвајањем студијског програма студент стиче темељно познавање и разумевање дисциплина из области ратарства и повртарства, као и способност решавања конкретних проблема уз употребу научних метода и поступака. С обзиром на мултидисциплинарност студијског програма, стиче и способност повезивања основних знања из различитих области биолошких, биотехничких и инжењерских дисциплина. Током студија се инсистира и на употреби информационо-комуникационих технологија и алата.

По завршетку овог студијског програма студенти су оспособљени да организују и управљају производњом ратарских, повртарских и крмних биљних врста у складу са концепцијом одрживог развоја и применом новина у струци.

Стечено знање, студенту завршених основних академских студија, обезбеђује стручност, односно компетенције за рад у:

- ✓ пољопривредним радним организацијама, као што су: агрокомбинати, задруге.
- ✓ предузетничким организацијама и сопственим газдинствима, која се баве ратарско повртарском производњом,
- ✓ саветодавним стручним службама,
- ✓ у банкама и осигуравајућим друштвима,
- ✓ у средњешколском образовању и слично.

По завршетку студија, студенти на овом нивоу образовања имају следеће **способности (вештине)**:

- ✓ способност професионалне примене стеченог знања,
- ✓ изграђеност потребе коришћења стручне литературе,
- ✓ способност смишљања и одбране аргумената, те решавања проблема унутар поља студирања,
- ✓ способност да прикупљају и тумаче релевантне податке ради доношења судова,
- ✓ способни су за пренос информација, идеја, проблема и решења, како стручној тако и широкој јавности, као и
- ✓ изграђене вештине учења, које су неопходне за даљи наставак студирања, на вишим образовним нивоима (мастер, специјалистичке и докторске студије).

Студент који заврши овај студијски програм основних академских студија, у трајању од 4 године (8 семестара) и оствари 240 ЕСПБ (кредита), стиче право на академски назив **дипломирани инжењер пољопривреде –ратарства и повртарства**.

Евиденција :

Прилог 4.1. - Додатак дипломе

Универзитет у Новом Саду
Пољопривредни факултет

Акредитација студијског програма

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО

Стандард 5: Курикулум

Курикулум студијског програма садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и модула и њихов опис.

Курикулум основних академских студија Ратарства и повртарства је конципиран тако да задовољи и испуни постављене и дефинисане циљеве и обавезе

Структура студијског програма дефинисана је са око 15% академско-општеобразовних, 20% теоријско-методолошких, 35% научно-стручних и 30% стручно-апликативних предмета, од укупних бодова студијског програма.

Сви предмети су једносеместрални и носе одговарајући број ЕСПБ бодова. Редослед извођења предмета у студијском програму је поређан по логичном следу знања. У курикулуму се налази наставни план - листа предмета обавезног и изборног подручја са недељним фондом часова ефективне наставе (предавања и вежбе), бодовна вредност сваког предмета исказана у ЕСПБ, као и опис сваког предмета који садржи назив предмета, број ЕСПБ бодова, име наставника, циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предуслове за похађање предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања са одговарајућим бројем поена за сваку обавезу и друге податке.

Студије се састоје из обавезног подручја, које обухвата опште-образовне и стручне предмете из области биљне ратарско-повртарске производње и уже области по избору. Изборни предмети и завршни рад су заступљени са 22,5% ЕСПБ.

У првој години студент бира два предмета од понуђених четири. У трећој години студент се опредељује за три изборна предмета од понуђених шест, а на четвртој години се опредељује за два од четири понуђена. Сем тога студент је обавезан да уради и завршни рад који му доноси 12 ЕСПБ бодова. Приликом опредељивања за изборне предмете, студент треба да води рачуна да укупан ЕСПБ у академској години буде најмање 60. Пријављивање изборних предмета мора се обавити до почетка извођења наставе у сваком семестру.

Саставни део курикулума студијског програма Ратарства и повртарства је и стручна пракса која се реализује након друге године у форми радне праксе у трајању од 90 часова, након треће године у форми производне праксе у трајању од 90 часова и након четврте године у форми технолошко-организационе праксе такође у трајању од 90 часова. Разне видове стручне праксе студенти ће обављати на огледним парцелама факултета, Института за Ратарство и повртарство на Римским Шанчевима у близини Новог Сада и производним имањима на подручју Србије. Циљ је да се студенти у производним условима упознају са технологијом гајења ратарско – повртарских биљних врста, затим са организацијом рада и економским параметрима ратарско-повртарске производње.

Студијски програм је усаглашен са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину и начина студирања.

[Табела 5.1.](#) - Распоред предмета по семестрима и годинама студија

[Табела 5.1 а.](#) - Распоред предмета по семестрима и годинама студија за основне академске студије (ОАС)

[Табела 5.2.](#) – Спецификација предмета

[Табела 5.2.а.](#) - Књига предмета - студијски програм Ратарство и повртарство

[Табела 5.3.](#) - Изборна настава на студијском програму.

[Табела 5.4.](#) - Листа предмета на студијском програму првог нивоа, по типу предмета: (Академско-општеобразовни предмети, Теоријско-методолошки предмети, Научно, односно уметничко стручни, Стручно апликативни и Стручни, односно уметничко-стручни предмети)

Извештај 1. Извештај о структури студијског програма

[Блок табела 5.1.](#) Студијског програма са изборним подручјем-модулима

	Универзитет у Новом Саду Пољопривредни факултет		
	Акредитација студијског програма		
	ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО	

Евиденција:

Прилог 5.1. - Књига предмета (у документацији и на сајту институције).

Прилог 5.2. - Одлука о прихватању студијског програма од стране стручних органа високошколске установе.

	Универзитет у Новом Саду Пољопривредни факултет		
	Акредитација студијског програма		
	ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО	

Стандард 6: Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Студијски програм је усклађен са савременим светским токовима и стањем струке, науке и уметности у одговарајућем образовно-научном, односно уметничко-образовном пољу и упоредив је са сличним програмима на иностраним високошколским установама, а посебно у оквиру европског образовног простора.

Студијски програм је усклађен са савременим светским токовима и стањем струке и науке у одговарајућој образовно-научној области, и упоредив је са сличним програмима на иностраним високошколским установама Европе.

Студијски програм је усаглашен са савременим и актуелним научним и стручним сазнањима, а упоредив је са програмима ратарства и повртарства, на пољопривредним факултетима других универзитета у нашем окружењу, који су потписници болошке декларације. Основни принципи усаглашености се огледају у следећем: (1) основне студије трају 4 године, дипломске академске-мастер једну годину, а докторске студије трају 3 године, односно основне и мастер студије трају 5 година (2) предмети су једносеместрални, (3) поштују кредитни систем, (4) постоје изборни предмети (4) постоји практичан рад студената, (5) јасно су дефинисани циљеви и исход студирања, односно знања и вештине, које студент стиче после завршених основних академских студија.

Студијски програм Ратарства и повртарства упоредив је са:

1. Banat University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine Timisoara (<http://www.usab-tm.ro/>)
2. Szent Istvan University (<http://mkk.sziu.hu/>)
3. Agricultural University Plovdiv (<https://www.au-plovdiv.bg/en/>)
4. Faculty of Crop Science of the Agricultural University of Athens (AUA) (<http://efp.aua.gr/en>)

Евиденција:

Прилог 6.1,2,3. - Документација о најмање три акредитована инострана програма, са којим је програм усклађен

Прилог 6.4. - Pdf документ курикулума акредитованих иностраних студијских програма са којима је студијски програм усклађен (листа предмета).

	Универзитет у Новом Саду Пољопривредни факултет		
	Акредитација студијског програма		
	ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО	

Стандард 7: Упис студената

Високошколска установа у складу са друштвеним потребама и својим ресурсима уписује студенте на одговарајући студијски програм на основу успеха у претходном школовању и провере њиховог знања, склоности и способности.

Пољопривредни факултет као високошколска установа у складу са друштвеним потребама и својим ресурсима, уписује студенте на основне академске студије, студијски програм Ратарство и повртарство, на буџетско финансирање студија и самофинансирање, одеђени број студената који је сваке године дефинисан посебном Одлуком ННВ ПФ.

На студије првог степена, основне академске студије овог студијског програма може се уписати лице које има претходно завршено средњошколско образовање у четворогодишњем трајању и положи пријемни испит како је то регулисано Статутом факултета. Упис кандидата се врши на основу Конкурса. Одлуку о расписивању конкурса доноси Сенат Универзитета, а на предлог Наставно-научног већа факултета.

Рангирање кандидата по конкурс утврђује се на основу укупног броја бодова, односно успеха из средње школе и резултата пријемног испита, а у оквиру броја пријављених кандидата за сваки студијски програм у складу са утврђеном квотом за упис, како је то регулисано Статутом факултета.

Жељу за променом студијског програма студент исказује писменим захтевом. Поступајући по захтеву кандидата за упис, Комисија коју чини Веће Департамента, а именује је Наставно-научно веће факултета, решава дати захтев и констатује:

- да се признају одговарајући положени испити са оценом и одговарајућим бројем бодова
- да се делимично признају неки положени предмети (одређују се допуне) са делимичним бројем бодова
- да се не признају неки положени предмети.

На основу броја признатих бодова студент може да упише одређени семестар студија, ако има слободних места за упис.

Табела 7.1. - Преглед броја студената који су уписани на студијски програм у текућој и претходне две године.

Табела 7.2. - Преглед броја студената који су уписани на студијски програм по годинама студија у текућој школској години.

Евиденција:

Прилог 7.1. - Конкурс за упис студената

Прилог 7.2. - Решење о именовању комисије за пријем студената

Прилог 7.3. - Услови уписа студената (извод из Статута институције, или други документ)

	Универзитет у Новом Саду Пољопривредни факултет		
	Акредитација студијског програма		
	ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО	

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Оцењивање студената врши се непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита.

Оцењивање студената врши се непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита.

Студент савлађује студијски програм полагањем испита, чиме стиче одређени број ЕСПБ бодова, у складу са студијским програмом. Сваки појединачни предмет у програму има одређени број бодова који студент остварује када са успехом положи испит.

Број ЕСПБ бодова утврђен је на основу радног оптерећења студента у савлађивању одређеног предмета и применом јединствене методологије Пољопривредног факултета за све студијске програме. Успешност студента у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Максималан број бодова који студент може да оствари на предмету је 100.

Студент стиче поене на предмету кроз рад у настави и испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Минималан број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30, а максимално 70.

Сваки предмет из студијског програма има јасан и објављен начин стицања поена. Начин стицања поена током извођења наставе укључује број поена које студент стиче на основу сваке појединачне врсте активности током наставе или извршавањем предиспитне обавезе и полагањем испита.

Укупан успех студента на предмету изражава се оценом 5 (није положио) до 10 (одличан). Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, а према квалитету стечених знања и вештина.

Табела 8.1. Збирна листа поена по предметима које студент стиче кроз рад у настави и полагањем предиспитних обавеза као и на испиту

Табела 8.2. Статистички подаци о напредовању студената на студијском програму

Евиденција:

Прилог 8.2. - Књига предмета

	Универзитет у Новом Саду Пољопривредни факултет		
	Акредитација студијског програма		
	ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО	

Стандард 9: Наставно особље

За реализацију студијског програма обезбеђено је наставно особље са потребним научним, уметничким и стручним квалификацијама.

За реализацију основних академских студија студијског програма Ратарство и повртарство, обезбеђено је наставно особље са потребним научним и стручним квалификацијама.

Број наставника одговара потребама студијског програма и у функцији је броја предмета и броја часова на предметима. Број наставника је довољан да покрије укупан број часова активне наставе на студијском програму, тако да наставник остварује просечно 180 часова активне наставе (предавања, консултације, вежбе, практичан рад...) годишње, односно 6 часова недељно.

Сви наставници су ангажовани са пуним радним временом. Број сарадника одговара потребама студијског програма. Број сарадника на студијском програму покрива укупан број часова активне наставе тако да сарадници остварују просечно 300 часова вежби годишње, односно 10 часова вежби недељно.

Научне и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно научном пољу, врсти и нивоу задужења. Сваки наставник има најмање пет референци из уже научне односно стручне области из које изводи наставу на студијском програму.

Величина групе за предавања је до 180 студената, групе за аудиторне вежбе до 60 студената и групе за лабораторијске вежбе до 20 студената.

Сви подаци о наставницима и сарадницима (CV, избори у звања, референце) доступни су јавности и налазе се у књизи наставника.

Табела 9.0. - Укупни подаци о наставном особљу у установи (листа се формира приликом уноса података у електронски формулар, установа је обавезна да у ову табелу унесе све податке који се траже).

Табела 9.1. Научне, уметничке и стручне квалификације наставника и задужења у настави

Табела 9.1.a. - Књига наставника - студијски програм Ратарство и повртарство

Табела 9.2. - Листа ангажованих наставника са пуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Табела 9.5. - Листа сарадника ангажованих са пуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Табела 9.7. - Листа осталих ангажованих сарадника- допунски рад на студијском програму/свим програмима/друга ВУ

Табела 9.8. - Збирни преглед броја свих наставника по областима, и ужим научним или уметничким областима ангажованих на студијском програму/ свим програмима/друга ВУ.

Евиденција:

Прилог 9.1. - Изводи из електронске базе података (ЕБП) пореске управе републике Србије (ПУРС) са потписом и печатом и то у електронској и папирној форми уз Захтев.

Прилог 9.2. - Уговори о раду, избори у звања, дипломе, сагласности, изјаве, МА и М1/М2, наставника са пуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Прилог 9.5. Уговори о раду, избори у звања, дипломе, сагласности, изјаве, МА и М1/М2, сарадника са пуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

	Универзитет у Новом Саду Пољопривредни факултет		
	Акредитација студијског програма		
	ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО	

Прилог 9.7. Уговори о ангажовању, избори у звања, дипломе, сагласности и изјаве сарадника - допунски рад на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Прилог 9.6. - Правилник о избору наставног особља на Установи.

Додатни прилози:

Установа - Стандард 6. Наставно особље (Табела 6.1 – 6.7 и Прилог 6.3 – 6.8).

	Универзитет у Новом Саду Пољопривредни факултет		
	Акредитација студијског програма		
	ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО	

Стандард 10: Организациона и материјална средства

За извођење студијског програма обезбеђују се одговарајући људски, просторни, техничко-технолошки, библиотечки и други ресурси који су примерени карактеру студијског програма и предвиђеном броју студената.

За извођење студијског програма обезбеђени су у потпуности инфраструктурни параметри, људски, просторни, техничко-технолошки, лабораторијски, огледне парцеле у пољу, рачунарски, библиотечки и други ресурси који су примерени карактеру студијског програма и предвиђеном броју студената. Настава на студијском програму Ратарство и повртарство се изводи тако да је, по једном студенту обезбеђен минимум од 2 m² простора. Настава се изводи у амфитеатрима, предаваоницама, специјализованим експерименталним и рачунарским лабораторијама. Предмети студијског програма су обезбеђени одговарајућом уџбеничком литературом, лиценцираним софтверима, мултимедијалним презентацијама и другим савременим средствима за одвијање наставног процеса. Факултет поседује библиотеку и читаоницу и обезбеђује за сваког студента место у амфитеатру, предаваоници и лабораторији-вежбаоници.

Наставни процес се на Факултету одвија у две смене и према броју студената на свим нивоима (3.466) и укупном простору (20.449,44 m²) што износи 5,9 m² по студенту и додатним простором од 4.261 m² на огледним добрима факултет располаже са 24.726,69 m², односно са 7,13 m² бруто простора по студенту.

Студентима стоји на располагању велики број савремених литературних извора. Већина предмета је покривена барем једним уџбеником и практикумом, који је написан према важећем наставном плану и програму за дати предмет. Осим тога, студентима стоји на располагању централна библиотека Пољопривредног факултета у Новом Саду, у оквиру које се налази и читаоница са око 50 индивидуалних места за учење.

Укупан број библиотечких јединица из области из које се изводи наставни процес је 46.906 (електронских јединица 35.000), релевантне за изучавање научних и стручних дисциплина из области биотехнолошких наука. У интерној библиотеци департмана за ратарство и повртарство, постоји велики број различитих библиотечких јединица, које стоје на располагању студентима, за савладавање и продубљивање градива предвиђеног наставним програмом.

Студентима су на располагању модерне рачунарске учионице, са укупно 74 комплетно опремљена места са рачунарима, тако да студенти могу приступити интернету и обављати друге послове на рачунарској опреми.

У свим главним амфитеатрима, учионицама и вежбаоницама, постоји фиксирана видео-бим опрема, коју може да користи сваки предавач. Лабораторије су опремљене савременом опремом, тако да студенти, на вежбама, у великом броју случајева, могу да самостално изводе вежбу на свом радном месту. За одлазак на теренске вежбе, студентима стоји на располагању један велики аутобус, са 50 места, и један комбибус, са 22 места.

Факултет има право коришћења 72,5819 ха земљишта на огледним добрима Факултета на огледном добру Воћарства и виноградарства на три локације. Поред тога, има право коришћења 308,7485 ха обрадивог земљишта на огледним добрима у области ратарства и сточарства. У складу са тиме факултет има право коришћења земљишта у укупној површини од 381,3304 ха.

Након друге године студија студенти имају обавезну Радну праксу од 90 часова. Радну праксу студенти ће обављати на огледним парцелама факултета и Института за ратарство и повртарство на Римским шанчевима са којим Пољопривредни факултет у Новом Саду има уговор о међусобним односима по коме је Институт научно-истраживачка база Факултета (уговор бр1000-1291/1 од 12.12.2016. год. у прилогу). На радној пракси студенти треба да се упознају са основним поступцима који се изводе у пољопривреди. Циљ је да се студенти самостално упознају са агротехничким операцијама које се у том тренутку буду обављале у пољу.

Након треће године студија студенти имају обавезну Производну праксу од 90 часова. Циљ ове праксе је да се студенти упознају са технологијом гајења биљака. Са задатком да студенти практично оцењују изведене агротехничке мере или сами да обављају наведене радње у производним условима, на колекционој башти или

	Универзитет у Новом Саду Пољопривредни факултет		
	Акредитација студијског програма		
	ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО	

на огледном добру факултета. После проведене производне праксе студенти ће стећи и практично знање из области технологије гајења биљака.

Након четврте године студија студенти имају обавезну Технолошко-огранизациону праксу од 90 часова. Технолошко-огранизациону праксу студенти ће обављати на производним имањима на подручју Србије. Циљ је да се студенти у производним условима упознају са технологијом гајења ратарско – повртарских биљних врста, затим са организацијом рада и економским параметрима ратарско-повртарске производње.

Табела 10.1. Листа просторија са површином у високошколској установи у којој се изводи настава на студијском програму

Табела 10.2. Листа опреме за извођење студијског програма

Табела 10.3. Листа библиотечких јединица релевантних за студијски програм

Табела 10.4. Листа уџбеника доступна студентима на студијском програму

Табела 10.5. Покривеност обавезних предмета литературом (књигама, збиркама, практикумима..., које се налазе у библиотеци или их има у продаји

Евиденција:

Прилог 10.1. - Доказ о власништву, уговори о коришћењу или уговори о закупу.

Прилог 10.2. - Извод из књиге инвентара.

Прилог 10.3. - Доказ о поседовању информационе технологије, броја интернет прикључака и сл. (ови прилози су исти као прилози који се дају у документацији за акредитацију установе, уз програм се прилажу само у електронској верзији).

Додатни прилози:

Установа - Стандард 9. Простор и опрема (Табела 9.1 – 9.3 и Прилог 9.1 – 9.2).

	Универзитет у Новом Саду Пољопривредни факултет		
	Акредитација студијског програма		
	ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО	

Стандард 11: Контрола квалитета

Контрола квалитета студијског програма спроводи се редовно и систематично путем самовредновања и спољашњом провером квалитета.

Наставно-научно Веће Факултета је, на седници од 03.04.2017. године, донело Правилник о самовредновању студија, педагошког рада наставника и услова рада на основу кога се врши провера квалитета студијских програма.

Провера квалитета студијског програма се спроводи:

- путем анкетања студената при крају сваког семестра, оцењује се квалитет извођења наставе, наставник, сарадник, лаборант, као и логистичка подршка ненаставног особља и услова студирања (рад Студентске службе, Деканата, Рачуноводства, Службе обезбеђења и одржавања чистоће),
- путем анкетања дипломираних студената приликом доделе дипломе,
- путем анкетања дипломираних студената које су у радном односу,
- путем оцењивања дил. инж факултета од стране послодаваца који су са њима засновали радни однос,
- путем анкетања потенцијалних послодаваца о квалитету студијских програма,
- путем вредновања наставног процеса и услова рада од стране наставног и ненаставног особља факултета.

Извештај о самовредновању пише продекан за наставу, а усваја га НН Веће Факултета.

На унапређењу квалитета наставног процеса учествују: Катедре, Наставно-научна већа Департамана, Наставно-научно веће факултета и Комисија за квалитет.

Табела 11.1. - Листа чланова комисије организационих јединица задужених за квалитет (Комисије за квалитет,...) на Установи.

Евиденција:

Прилог 11.1. - Извештај о резултатима самовредновања Установе; [Извештај о самовредновању студијског програма.](#)

Прилог 11.2. - Јавно публикован документ – Политика обезбеђења квалитета- Установе

Прилог 11.3. - Правилник о уџбеницима на Установи.

Прилог 11.4. - Извод из Статута Установе којим се регулише оснивање и делокруг рада организационих јединица задужених за квалитет (комисије за квалитет...).